

9
H.C.5

ИЗАМИ КЭНЧЭВИ

ИРАН
КӨЗЭЛИНИН
ҲЕКАЈӘТИ

у
1465

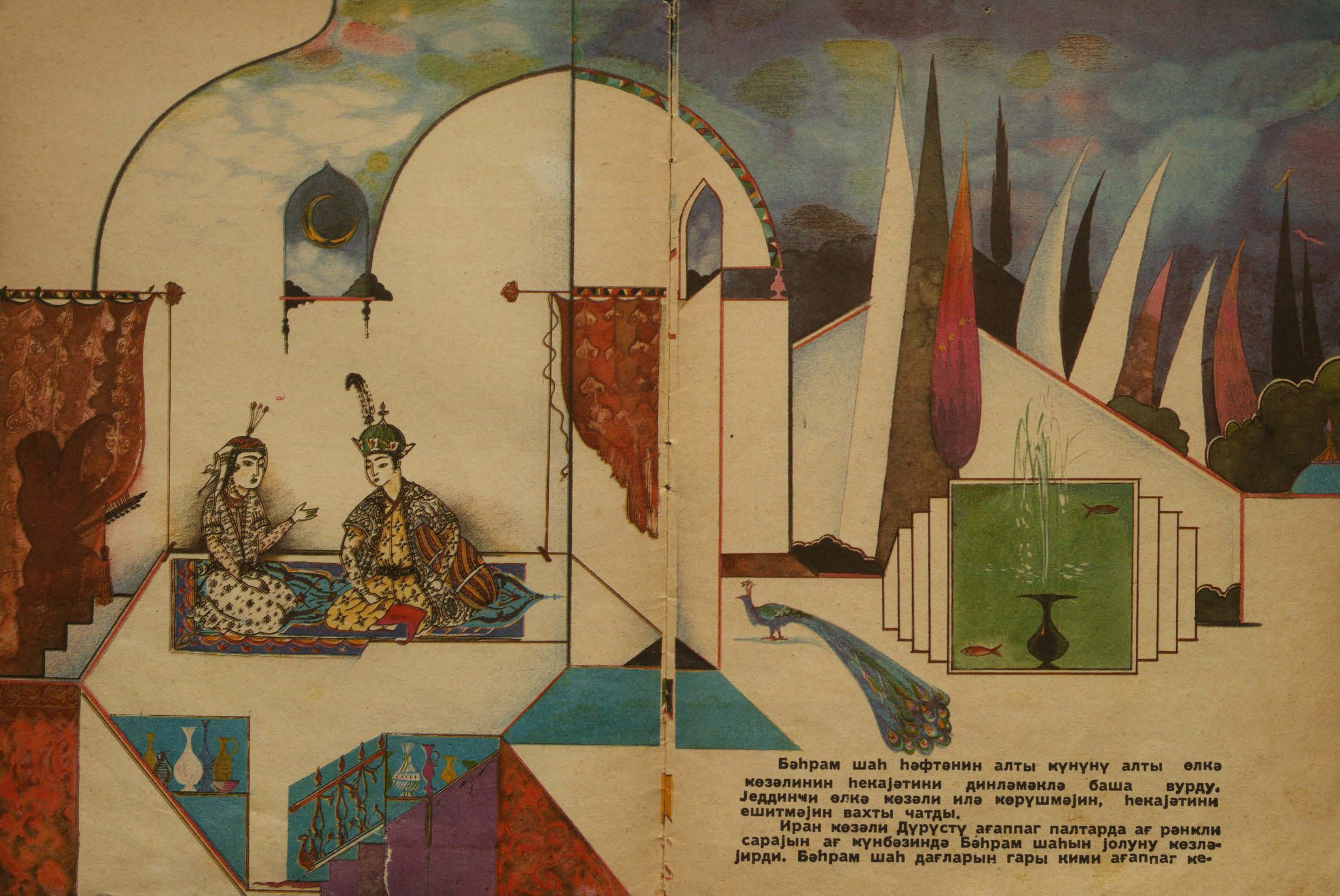
НИЗАМИ
КЭНЧЭВИ

ИРАН
КӨЗЭЛИНИН
ЃЕКАЈӘТИ

5102 б/адф
2015

Кин. 53625

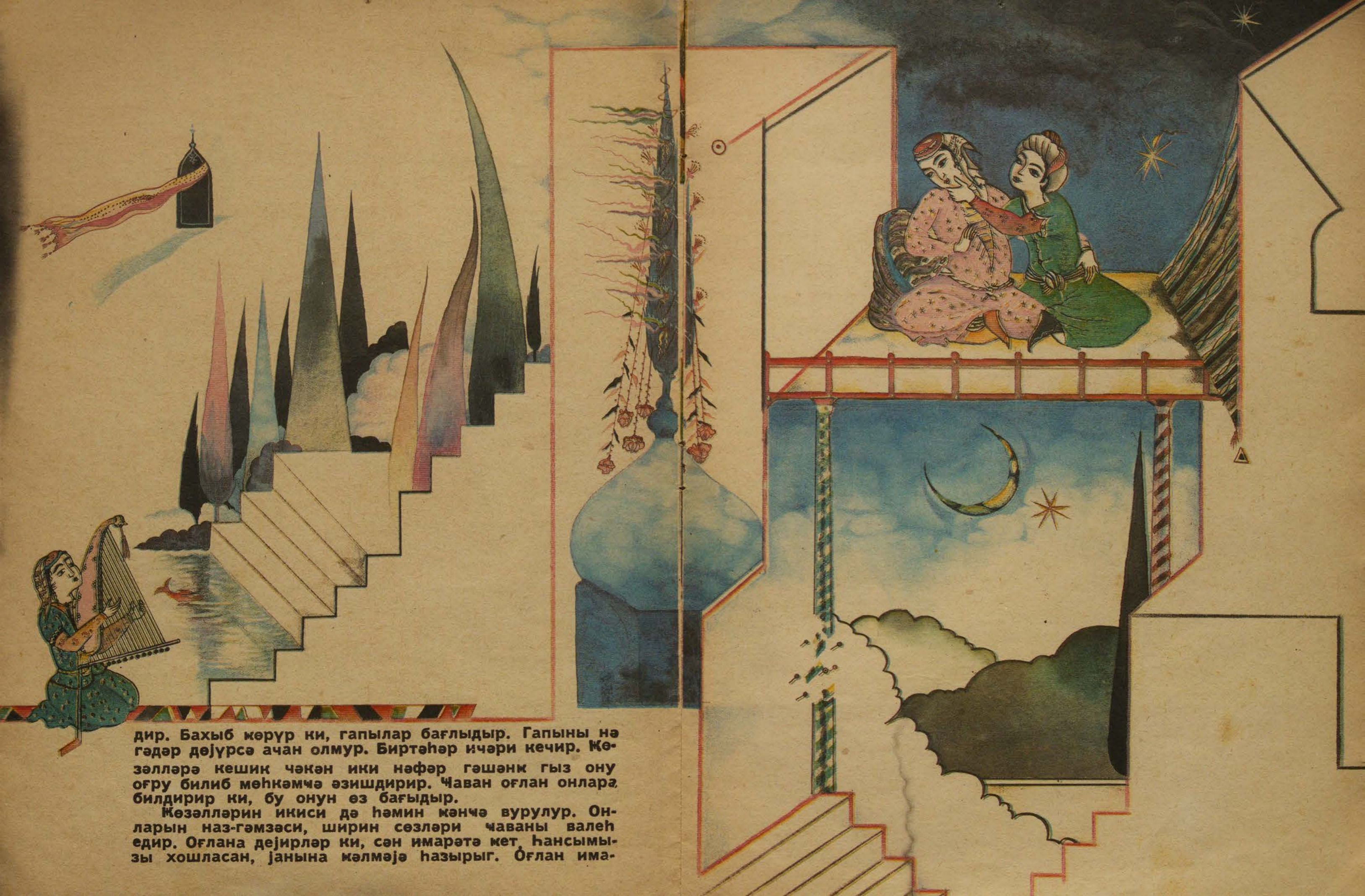
Бәһрам шаһ һәфтәнин алты күнүнү алты өлкә
көзәлинин һекајәтини динләмәклә баша вурду.
Једдинчи өлкә көзәли илә көрүшмәјин, һекајәтини
ешитмәјин вахты чатды.
Иран көзәли Дүрүстү ағаппаг палтарда ағ рәнкли
сарајын ағ күнбәзиндә Бәһрам шаһын јолуну көзлә-
јирди. Бәһрам шаһ дағларын гары кими ағаппаг ке-

Җимдә ағ күнбәзә дахил олду. Дүрүстү ханым һөкмдәрыны еһтирамла гаршылады. Ону шаһ кими алгышлајыб өз һөкајәтинә белә башлады:

— Тәбиәти ипәк кими јумшаг анам варды. Рәфигәләриндән биринин евиндәки мәчлисдә бир кезәл пәри онлара башына кәлән белә бир әһвалат данышмышды.

Јусиф кими кезәлүзлү, ширинсөзлү, дәрјакамаллы бир чаван оғланын, сәфалы, барлы-бәһрәли бағы вармыш. Гушларын чәһ-чәһи бу бағы бүрүјәрмиш. Галын һасарларын арасындакы бу бағ һәмин кәнчин әлинин зәһмәтилә чәннәтә дөнмүшдү. Күнләрин бир күнүндә һәмин чаван баға кәләндә чал-чағыр еши-

дир. Бахыб көрүр ки, гапылар бағлыдыр. Гапыны нә гәдәр дөјүрсә ачан олмур. Биртәһәр ичәри кечир. Көзәлләрә кешик чәкән ики нәфәр гәшәнк гыз ону оғру билиб мөһкәмчә әзишдирир. Чаван оғлан онлара билдирир ки, бу онун өз бағыдыр.

Көзәлләрин икиси дә һәмин кәнчә вурулур. Онларын наз-гәмзәси, ширин сөзләри чаваны вәләһ едир. Оғлана дејирләр ки, сән имарәтә кет, һансымызы хошласан, јанына кәлмәјә һазырыг. Оғлан има-

рәтә кедир. Ејвана чыхыб өтрафа баханда нә көрсә
јахшыдыр. Көрүр ки, новузун көз јашы тәки дупдуру
сујунда бир нечә көзәл гыз чимир. Су пәриләринин
гәһгәһәси бағы бүрүјүб. Көзәлләр бир-бир судан чы-
хыб јасәмән өтирли ипәјә бүрүнүрләр. Түл палтар
ичиндә мөләјә охшајырлар. Онларын арасында күнәш-
чамаллы бир гыз һамысындан даһа көзәлдир. Ишвәси,
гәмзәси чанлар алыр. Күлүшү шәкәрдән шириндир.
Додагларыны көрүб хурманын ширәси ахыр, пүстәнин
ағзы ачыг галыр. Онун көзәллији чаван оғланын
ағлыны башындан алыр. Елә бу заман ону имарәтә
көндәрән көзәлләр пәри гызлардан бирини алдадыб

кәнч оғланын көрүшүнә көндөрләр. Оғлан гызла сөһбәт едәркән гәфилдән ејван учур. Онлар горхуја дүшүб имарәти тәрк едирләр. Оғлан бағын сакит бир кушәсинә чәкилир. Гыз исә чалыб, охујур. Онун нәғ- мәси накам ашигин һәзин тәранәси кими үрәкләри дағлајыр.

Һәмин гызлар оғланы тапыб овундурурлар. Она дејирләр ки, дарыхма, севдијин көзәлә говушарсан. Онлар кечә ајчамаллы гызы онун јанына апарыб, јенә дә гачыб кизләнирләр. Оғлан јанына кәлмиш пә- ри илә ширин сөһбәтә башлајыр, гәлбини она ачмаг истәдикдә, вәһши бир пишик гәфләтән јувадакы гушун

үстүнә атылып. Севкилиләр горхуб, телаш ичиндә һәм мин жердән гачыб узаглашырлар.

Кәнч оғлан јенә дә бағын бир кушәсинә чәкилир. Гыз өз рәфигәләринин јанына кәлир. Чәнки әлиңә алыб гәмли-гәмли һичран маһнысы охујур. Онун нискилли-нискилли охумасындан кәзәлләр һәр шеји баша дүшүрләр.

Оғлан башына кәлән ојуна мат галыр.

Рәфигәләр јенә дә оғланы ахтарыб тапырлар. Пәриүзлү гызы онун јанында гојуб јенә кәздән итирләр. Севинчдән үрәји синәсинә сығмајан чаван оғлан бу дәфә дә гыза өз кәңлүнү ачмаг истәјәндә чөл сичаны ејвандан асылмыш кудуларын сапыны ити дишләри илә кәмириб гырыр. Кудулар таппылты илә јерә төкүлүр. Горхудан кәзәл гызын гәлби гәфәсдәки гуш ними чырпыныр. Асланын пәнчәсиндән хилас олмуш

мејран кими гачыб өзүнү пәри гызлара јетирир. Чәнки кетүрүб накам мәнәббәти һаггында гәмли-гәмли оху-
јур.

Кезәл гызлар әләчсыз галыб, јенә дә накам ашиги сораглајырлар. Ахтарыб-ахтарыб, нәнәјәт бағын хәл-
вәт бир бучағында үмидсизлијә гапылмыш һалда тапырлар. Көрүрләр ки, оғланын үрәји јарпаг кими әсир. Гуру торпағын үстүнә јыхылыб. Онун бу һалы-

на үрәндән ачыырлар. Јердән галдырыб сынмыш гәлбини әлә алырлар. Сонра пәри гызы онунла тәк гојуб узаглашырлар. Чаван оғлан бағын кәнарындакы мөзәл кушәдә, сых ағачларын арасында сығыначаг тапыр. Лакин һәмин јердә әждаһаағызлы бир мағара варды. Сән демә мағарадакы түлкүләр јем үстүндә боғушурлармыш. Бир чанавар түлкүләрин улашма-сыны ешидиб онларын үстүнә чумур. Чанавардан горхуб гачан түлкүләр дә, онларын архасынча һүчум чәкән јалгузаг да кечәнин гаранлығында илдырым сүр'әти илә пәри гызла оғланын јанындан кечиб ке-дирләр. Бу дәфә дә оғлан ешгини ача билмир.

Пәриләр гыздан шүбһәләниб ону данлајырлар:

— Бу нә ојундур чыхарырсан?! Неч утанмырсан?

Көзәл гыз анд-аман еләјиб, онлары инандырмаг истәјир ки, бу ишдә неч бир кұнаһы јохдур. Чаван оғлан бу заман өзүнү онлара јетирир. Көрүр ки, пәри гызы мөзәлләр данлајыр. О, үзүнү мөзәлләрә тутуб дејир:

— Бу гызын неч бир кұнаһы јохдур. Инчитмәјин ону! Гәлбини сындырмајын. Әкәр бу ишдә хәјанәт варса ја сизләрдәндир, ја да сирли һадисәләрлә долу бу јерләрдәндир.

Көзәлләр чаван оғланын инамына, әгидәсинә һеј-ран галдылар. Үрәкдән әмин олдулар ки, о, нәчиб инсандыр. Гәлби саф, вичданы ләкәсиздир.

Күнәш дағ башындан бојлананда, дүнја ишыға, нура гәрг оlanda оғлан севкилисилә бағы тәрк едиб шәһәрә јолланды. Кәбин кәсдирди. Севкилиси илә сәфалы, гајғысыз һәјат сүрмәјә башлады. Һәр икиси бүтүн әзаблары унудуб, сәадәтә говушдулар.

Иран көзәлинин һекајәти Бәһрам шаһда ағ рәнкә бөјүк рәғбәт ојатды.

Ағ рәнк — ишығлы күндүзүн әламәтидир.

Ајын јарашығы онун ағлығындадыр.

Ағ күмүшүн дәјәри онун парлағлығындадыр.

Бүтүн рәнкләр, сүн'илик көтүрәр, анчаг ағ рәнк неч бир сахта боја көтүрмәз.

Атәшпәрәстләр ағ либас кејиниб оддан кечәрләр.

Кұнаһы олмајанын ағ палтарына зәррә гәдәр да ләкә дүшмәз.

КИЧИКЈАШЛЫ УШАГЛАР ҮЧҮН

Аз1

К48

НИЗАМИ ГЯНДЖЕВИ
СКАЗКА ИРАНСКОЙ КРАСАВИЦЫ
(На азербайджанском языке)

Фарс дилиндән тәрчүмә едәни вә ушағлар үчүн
ишләјәни
Аббасәли Саровлу

Редактору Зүлфугар Шаһсәвәли. Бәдин редактору С. Ша-
тиков. Техники редактору Н. Сүләјманов. Корректору
Р. Мурадова.

ИБ № 1243.

Јығылмаға верилмиш 13.10.82. Чапа имзаланмыш 13.09.83.
Кағыз форматы 60×90¹/₈. Офсет кағызы № 1. Офсет үсулу
илә. Гәзет гарнитур. Шәрти ч/в 2,5. Рәнкли шәрти ч/в 15,0.
Учот нәшр/в 2,5. Тиражы 50000. Сифариш 7966.

Гижмәти 20 гәп.

Азәрбајчан ССР Дәвләт Нәшријат, Полиграфија вә Китаб
Тичарәти Ишләри Комитәси
«Кәнчлик» нәшријаты, Бақы, һусу һачыјев күчәси, 4.
«Коммунист» нәшријатынын мөтбәәси, Бақы, Б. Авакјан
күчәси, 529.

К $\frac{70802}{M653(12)-83}$ 188-83 4803010200 Аз1

© Кәнчлик. 1983.

Инв. № 53625